

ATLAS OFTALMOLOGIE

Veronika Stoklasová

HYCL, J. VALEŠOVÁ, L. *Atlas oftalmologie*. Praha : Triton, 2003. ISBN 80-7254-382-2

Není to tak dávno, kdy bylo na pultech knihkupectví velmi obtížné najít vhodnou publikaci, ze které by se speciální pedagogové se zaměřením na tyflopeditu mohli učit na zkoušku z oftalmologie. To znamená najít dílo, jež by studenty nezahlcovalo informacemi, které pravděpodobně nikdy nevyužijí a ve kterých se též špatně orientují. A jako by se autoři z řad lékařů nad těmito nedostatky rovněž začali zamýšlet, obohatili během krátké doby náš knižní trh na toto téma hned dvěma publikacemi, z nichž se ta, v dalších řádcích zmiňovaná, nazývá *Atlas oftalmologie* a byla vytvořena týmem dvou autorů z oční kliniky LF UK v Praze.

Samotný pohled na knihu nám nepotvrdí naši představu spojovanou s pojmem „atlas“. Publikace, která se za tímto názvem skrývá, je relativně útlá a nepůsobí dojmem, že by v ní mohlo být zpracováno tolik informací, k nimž se při podrobném čtení dostaneme.

Již při prvním letmém nahlédnutí do knihy dozajista zaujme pozornost kvalitní papír, na kterém je kniha vytištěna a také neuvěřitelné množství barevných fotografií, které výrazným způsobem doplňují celkový kladný dojem z publikace. Fotografiemi chorob a úrazů jsou vhodně doplněny jednotlivé kapitoly.

Tato práce je již tradičně členěna do kapitol, dále členěných na podkapitoly, kterých se zde nachází neskutečných 25 na 150 stranách textu. Ačkoli se toto číslo zdá příliš vysoké, musím říci, že je naprosto odůvodněné. Každá jednotlivá kapitola se totiž zabývá jednotlivou částí oka, určitou nemocí nebo specifickým vztahem vzhledem k oftalmologicky možným obtížím.

Jak jsem se již zmínila, je kniha velmi vhodně rozčleněna do kapitol podle struktury oka, tedy od chorob postihujících víčka, přes nemoci sítnice až po choroby sklivce a možné úrazy oka. V každé struktuře oka jsou popsány ty nejdůležitější a nejčastější choroby i s příznaky a možnostmi jejich léčby. Autoři popisují medicínské případy striktně zkráceně, ale to neznamená, že by tato skutečnost byla negativem. Právě naopak. Výstižnost a „strohost“ je v tomto případě hodnocena nanejvýš kladně, neboť nezatěžuje přílišnými detaily a neodvrací pozornost od skutečně důležitých informací.

Samotné kapitoly o chorobách a úrazech zrakového orgánu jsou na začátku doplněny kapitolou seznamující s refrakční chirurgií, která plynule navazuje na část věnovanou refrakčním vadám.

Pro vyšší využitelnost speciálními pedagogy mluví také fakt, že v knize je relativně obsáhle rozpracována tematika strabismu a již zmíněná tematika

refrakčních vad i s vysvětlením pojmu „zrková ostrost“. K zrkové ostrosti se vztahují první znázornění, kterých si kupující či čtenář všimne ihned na obálce a poté i na prvních listech, a to vyobrazení nejčastěji používaných optotypů.

Na konci díla je několik kapitol věnovaných tak zajímavým tématům, jako je ohrožení zrkového aparátu během těhotenství či během nemoci AIDS. V závěru knihy je možno také najít často zmiňovanou klasifikaci zrkového postižení.

Publikace poskytuje plně dostačující základ pro lékaře, ale z mého pohledu speciálního pedagoga přesahuje rozsah i této práce potřeby speciálních pedagogů – tyflopeditů.

S ohledem k pravděpodobnému zaměření knihy na čtenáře z řad budoucích lékařů je v knize používáno také velké množství latinských výrazů, s nimiž je zajisté v medicíně nutné operovat, ale i pro ty budoucí tyflopedy, kteří prošli jednosemestrální výukou latiny, bude tato skutečnost představovat nemalý oříšek k rozlousknutí. Jediným východiskem z této situace se tedy stává využití dalších čtenářských a badatelských schopností studentů, např. hledání v lékařských slovnících.

Atlas oftalmologie bych vřele doporučila všem, kteří se zajímají nebo se musí zabývat touto oblastí, a tedy také budoucím tyflopeditům. Avšak upozorňuji, že ani tato kniha není tzv. „ušíta na tělo“ tyflopeditii a také v ní budou muset studenti tohoto oboru rozlišit podstatné od méně důležitého.